

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 31.01.2020
Vår ref.: 201902514-64
Arkiv: 620
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:

Oppsummering av høringsinnspill og RMEs anbefaling av virkemidler for utjevning av nettleie

Vi viser til brev 28. februar 2019, der Olje- og energidepartementet ba om en utredning av virkemidler og tiltak for utjevning av nettleie. RME sendte 18. november 2019 utredningen på høring, med høringsfrist 8. januar 2020. RME har mottatt innspill fra 49 instanser, der 46 av disse hadde merknader. Høringsdokumentet og alle høringsinnspill er lagt ut på våre hjemmesider.¹

Vi gir i dette brevet en oppsummering av hovedinntrykkene fra høringen. Av hensyn til tidsfristen, er oppsummeringen holdt overordnet. Vi har i vedlegg til dette brevet gjengitt flere nyanser og enkeltsynspunkter i høringsinnspillene. Noen av høringsinstansene har gitt innspill på andre tiltak som ikke er direkte knyttet opp mot utjevning av nettleien. Disse innspillene er ikke gjengitt i oppsummeringen, men RME tar innspillene med i det videre arbeidet på de relevante områdene.

Oppsummering av vurderingene i høringsdokumentet

Rammene for utredningen

Høringsdokumentet er utarbeidet med utgangspunkt i oppdraget, som omfattet en vurdering av ulike virkemidler og tiltak som kan utjevne nettleien for alle forbrukere i distribusjonsnettet gjennom et mest mulig effektivt organisert strømmnett. Departementet ba i oppdragsbrevet om en bred vurdering, som også vurderer andre virkemidler og tiltak som bidrar til å bedre konkurransen, likere priser og en sikker strømforsyning til lavest mulig kostnad for strømkundene. Vurderingen skulle inneholde en anbefaling om hvilke tiltak eller virkemidler som er best egnet, gitt forutsetningene.

¹ <https://www.nve.no/reguleringsmyndigheten/om-rme/horing-utredning-av-virkemidler-for-utjevning-av-nettleie/>

Adresse	E-post: rme@nve.no , Telefon: 22 95 95 95, Internett: http://reguleringsmyndigheten.no/
Middelthunsgate 29	Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971
Postboks 5091, Majorstuen	
0301 OSLO	

Vurderinger

Ved valg av utjevningsordning, er det viktig å legge til rette for at den samlede reguleringen fortsatt gir insentiver til kostnadseffektivitet og effektiv organisering, for å sørge for strømforsyning til lavest mulig kostnad for samfunnet. I tillegg er det relevant å ta hensyn til økonomiske og administrative konsekvenser for nettselskaper og myndigheter, og konsekvenser for kundene. Tiltakene bør også være treffsikre, dvs. faktisk bidra til å redusere nettleien der den er høy, slik at nettleien blir likere.

I høringsdokumentet vurderte vi i hovedsak to tilnærminger til utjevning av nettleien. Den ene tilnærmingen innebærer at nettleien blir jevnet ut for alle nettkunder. Konkret vurderte vi en frimerkemodell og en variant av denne som ble foreslått av Distriktsenergi, som begge tar utgangspunkt i at kostnadene i strømmettet jevnes ut for alle kunder. Den andre tilnærmingen er et tilskudd til reduksjon av høy nettleie. Her pekte vi på at en slik modell kunne innrettes på flere måter, blant annet kan den finansieres over statsbudsjettet eller gjennom et lite påslag på nettleien for alle kunder.

Utjevning av nettleien for alle nettkunder, innebærer at nettleien som de lokale kundene betaler, ikke lenger reflekterer kostnadene forbundet med det lokale strømmettet. Kostnader forbundet med lokale beslutninger om investeringer, nettdrift og organisering av virksomheten blir fordelt gjennom utjevningsordningen. Med slike ordninger blir insentivene til å gi kundene strømforsyning til lavest mulig kostnad noe svekket. Utjevning av nettleie for alle medfører også behov for å etablere systemer for å overføre inntekter mellom selskapene.

Med en tilskuddsordning kan insentivene i reguleringen i all hovedsak bli bevart. Selv om det blir gitt et tilskudd til reduksjon av nettleien, kan ordningen innrettes slik at det fremdeles er en sammenheng mellom kostnadene i det lokale nettselskapet og nettleien kundene betaler. Ordningen kan innrettes slik at den berører bare et begrenset antall nettselskaper og en begrenset andel av kundene.

En mer begrenset ordning som gir tilskudd til reduksjon av høy nettleie, vil bedre sikre at insentivene til en effektiv strømforsyning blir beholdt. Insentivene er da uendret for selskap som ikke mottar tilskudd. For nettselskap som mottar tilskudd, vil insentivene i noen grad bli svekket.

Tilskudd til å redusere nettleien der den er høyest er en ordning som har eksistert i en årrekke, og er et mindre inngripende tiltak. Dersom tilskuddet blir finansiert over nettleien for alle kunder, vil det ikke innebære vesentlig økning i nettleien for noen kunder, og er trolig også mindre omfattende administrativt.

Høringsinnspillene

Utjevning for alle vs. tilskuddsordning

Innspillene viser at synspunktene på utjevning kan deles i to hovedgrupperinger.

Én gruppe høringsinstanser mener utjevning av nettleien bidrar til å svekke insentivene til kostnadseffektivitet og effektiv organisering, og at eventuelle utjevningsordninger bør være minst mulig omfattende.

Den andre gruppen mener at en større grad av utjevning er viktig for å redusere kostnadene i distriktene, og at den samlede reguleringen gir tilstrekkelige insentiver til kostnadseffektivitet, også med en utjevning av nettleien. Innspillene i denne gruppen ønsker derfor primært ordninger som innebærer at nettleien blir utjevnet for alle nettkunder.

Begge hovedgrupper mener likevel at en tilskuddsordning kan være en akseptabel løsning for utjevning av nettleien.

Innspill om tilskuddsordning

Innspillene viser at synspunktene er delte også når det gjelder innretning av tilskuddsordningen.

Gruppen som mener at utjevning av nettleien bidrar til å svekke insentivene til kostnadseffektivitet, mener at det samlede tilskuddsbeløpet bør være lavt, for å opprettholde insentivene i reguleringen i størst mulig grad. I høringsinnspillene gis det uttrykk for at ordningen bør være finansiert over statsbudsjettet. Argumentene for dette er blant annet at en slik finansieringsordning innebærer at spørsmålet om utjevning blir gjenstand for årlig politisk vurdering, at tilskuddsbeløpet kan økes eller reduseres etter behov og at det er lave administrative kostnader med en slik ordning.

Gruppen som ønsker at nettleien skal utjevnes i større grad, mener at det samlede tilskuddsbeløpet bør være høyt nok til å sikre en reell utjevning av nettleien. Flere innspill peker på at en tilskuddsordning bør ha en stabil og forutsigbar finansiering, uavhengig av årlige politiske prioriteringer.

Andre momenter knyttet til utjevningsordninger

Høringsdokumentet pekte blant annet på at en utjevningsordning kan gjelde for enkelte kundegrupper, eller for alle. De høringsinnspillene som kommenterer dette, gir uttrykk for at utjevning bør gjelde alle kundegrupper.

Høringsdokumentet viste også til at forskjeller i nettleie avhenger av om vi sammenligner nettleien uten avgifter eller den nettleien kundene faktisk betaler inkludert avgifter. Mange av høringsinnspillene har kommentarer knyttet til dette. Noen innspill viser til at det er et politisk spørsmål hvorvidt en utjevning av nettleien skal ta utgangspunkt i nettleien uten avgifter, eller inkludert avgifter. Andre mener at det kan være relevant å ta hensyn til avgifter, enten ved at grunnlaget for utjevningen inkluderer avgifter eller at det gjøres en vurdering av avgiftspolitikken som et direkte virkemiddel i utjevningen.

Innspill om fordeling av innmatingstariff fra produksjon

I høringsdokumentet gjorde vi en vurdering knyttet til tariffinntektene fra innmating av produksjon i regionalnettet. Høringsdokumentet viser til at en endring i fordelingen av innmatingstariffen fra produksjon ikke bidrar til at nettleien blir likere.

Mange høringsinstanser er opptatt av at inntektene fra innmating av produksjon bør tilfalle det aktuelle regionalnettet, selv om dette isolert sett kan bidra til økte forskjeller i nettleie. Flere peker også på Statnetts arbeid med ny modell for tariff i transmisjonsnettet i denne sammenheng.

Gitt oppdraget, en vurdering av tiltak og virkemidler som kan bidra til utjevning av nettleien, har vi ikke gått nærmere inn på disse problemstillingene i forbindelse med dette arbeidet. Vi ser at det kan være hensiktsmessig å se nærmere på hvordan Statnett tarifferer underliggende nettselskap.

Anbefaling

I høringsdokumentet var vår samlede vurdering at:

- Dersom det er ønskelig å innføre en utjevningsordning, er det tunge argumenter for å gjøre dette ved tilskudd til å redusere nettleien for de kundene som har høyest nettleie
- Tilskuddsordningen bør være utformet slik at nettselskapene i størst mulig grad beholder insentivene til kostnadseffektivitet, selv om nettkundene mottar tilskudd til reduksjon av nettleien.
- Tilskuddsordningen kan finansieres ved tildeling over statsbudsjettet eller brukerfinansieres ved en avgift. Dersom brukerfinansiering er en aktuell løsning, må det gjøres en vurdering av hvordan det er hensiktsmessig å utforme avgiften, og hvor store beløp som bør bevilges til tilskudd hvert år.

Det er forholdsvis få kunder som har en nettleie som er vesentlig høyere enn landsgjennomsnittet. Vår vurdering er at virkemiddelbruken bør tilpasses omfanget av problemet. En utjevning som omfatter mange nettselskaper, vil etter vår mening øke risikoen for at kundene over tid ikke får strømforsyning til lavest mulig kostnad.

Høringsinnspillene viser at det er ulike syn på utjevning av nettleien, og hvordan ulike ordninger vil påvirke insentivene til kostnadseffektivitet og effektiv organisering. En del høringsinstanser er ikke enige i vår vurdering om at utjevning av nettleien for alle vil svekke insentivene, og de ønsker primært at det blir innført en utjevningsmodell som omfatter alle nettselskaper. Samtidig er det andre høringsinstanser som primært mener at det ikke bør innføres en utjevningsordning. Det er likevel vår forståelse at begge grupperinger mener at en tilskuddsordning kan være en akseptabel løsning for utjevning av nettleien.

Vår samlede vurdering fra høringsdokumentet er å anse som vår endelige anbefaling. Vi håper høringsdokumentet, høringsinnspillene og denne oppsummeringen gir et godt grunnlag for departementets videre arbeid med dette spørsmålet.

Med hilsen

Kjetil Lund
vassdrags- og
energidirektør

Ove Flataker
direktør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Oppsummering av høringsinnspillene

Vedlegg: Oppsummering av høringsinnspillene

Utjevningsgrad

I hovedsak gir høringsinnspillene en vurdering av om nettleien bør utjevnes eller ikke, og i hvilken grad den eventuelt bør utjevnes.

Det er flere nettselskap som uttrykker at de er skeptiske til modeller som utjevner nettleien. Det er også flere høringsparter utover nettselskap som uttrykker dette. De fleste av disse er likevel enige i RME sin konklusjon om at hvis noe skal gjøres, vil en tilskuddsmodell der man reduserer nettleien for de med høyest nettleie være den beste løsningen.

Følgende høringsparter uttrykker dette: Haugaland Kraft Nett, Statnett, Agder Energi, Elvia, Statkraft, BKK Nett, Lyse Elnett, Skagerak Nett, Glitre Energi Nett, NELFO, Konkurransetilsynet.

I hovedsak trekker innspillene fra alle disse frem at en utjevning vil svekke nettselskapenes incentiver til kostnadseffektiv drift og hindre effektive omstruktureringer. Dette er noen av argumentene som er fremført:

- Alle utjevningsordninger som fører til at kundens nettleie ikke er relatert til kundens nettselskap sine faktiske kostnader, vil redusere nettselskapenes incentiver til kostnadseffektivisering som følge av at nettselskapets egne kunder ikke får ta del i gevinsten.
- En tett kobling mellom lokale kostnadsbesparelser og lokal nettleie gir nettselskapene incentiv til å gjennomføre nødvendige investeringer, drifte nettet på en mest mulig kostnadseffektiv måte og gjennomføre lønnsomme fusjoner, fordi man også nyter godt av gevinstene ved effektiv drift og organisering lokalt.
- Utjevning av nettleie kan virke demotiverende for et nettselskap til å gjøre sitt beste, siden kundenes tariff uansett avhenger av andre selskapers kostnader.
- Konsolidering bidrar til likere nettleie i seg selv, i tillegg til effektiviseringsgevinster. Det refereres til erfaringer og studier som underbygger potensialet for kostnadsreduksjoner ved fusjoner.
- I vurderingen av utjevningsordninger bør det legges til grunn at en pågående konsolideringsprosess vil bidra til å redusere behovet for utjevningsordninger.
- Utjevningsordninger for alle kunder innebærer å etablere systemer som vil medføre kostnader og nye administrative løsninger.
- Nettleieinntektene er volumavhengige og dersom nettleien fastsettes sentralt vil nettselskapene ikke lengre selv kunne justere tariffene dersom de ser behov for det, noe som vil påvirke nettselskapets likviditet, resultat og saldo for mer-/mindreinntekt.
- Dagens innteksreguleringsmodeller er allerede svært komplekse, og man bør unngå at det kompliseres ytterligere og fører til økte administrasjonskostnader.
- Med bakgrunn i at en utjevning vil kunne medføre svakere incentiver til kostnadsreduksjoner, pekes det på at bokostnadene for norske husholdninger øker og at energikostnadene utgjør en stor del av denne økningen.

Nordlandsnett og Huseiernes Landsforbund er kritiske til alle virkemidler som svekker incentivene til effektiv drift. Felles for disse er at de heller ikke skriver at de støtter RMEs forslag dersom en utjevning skal innføres. NELFO støtter RMEs vurderinger men skriver at en bedre tilnærming vil være å stimulere

til en konsolidering av nettvirksomheten. Norsk Boligbyggerlag Landsforbund (NBBL) har ikke tatt stilling til om nettleien bør utjevnes, men mener generelt at en utjevning må opprettholde insentiver til effektiv drift og omstrukturering av nettselskap og at prisen må gjenspeile kostnadene.

Naturvernforbundet spiller inn at en eventuell utjevning ikke må svekke nettleien som virkemiddel for å lokalisere etablering av for eksempel ny kraftkrevende industri til områder som krever minst behov for nettutbygging.

Energi Norge skriver at dersom en skal jevne ut nettleien, må det skje på en måte som fortsatt sikrer effektiv drift av nettselskapene. De peker på at tilskuddsordningen er en hensiktsmessig modell for utjevning, men at de tror det er viktig med en mer stabil finansieringsløsning enn tidligere. Energi Norge skriver at utjevning av nettleie er en viktig sak for deres medlemmer.

Troms Kraft Nett støtter også forslaget om en mer begrenset tilskuddsordning til reduksjon av høy nettleie, men mener at nivået på samlet tilskudd bør ha større forutsigbarhet enn ordningen frem til 2017.

Det er mange høringsparter som skriver at de ønsker en modell som utjevner nettleien for alle. I høringsdokumentet har vi beskrevet to slike modeller: en frimerkemodell og «Distriktsenergimodellen».

KS Bedrift og NTE uttrykker at de er positive til en frimerkemodell. KS Bedrift mener at en frimerkemodell ikke vil være så krevende å innføre som RME beskriver, og at neste utgave av Elhub kan gjøre en slik modell mer effektiv. NTE beskriver en variant av frimerkemodell i sitt innspill, som de mener bør være gjennomførbar. Det er også et par andre høringsparter som peker på at en slik modell bør kunne la seg gjennomføre, uten at de uttrykker direkte at de ønsker en slik modell.

Videre er følgende høringsparter positive til Distriktsenergimodellen: EL og IT Forbundet, KS Bedrift, Gudbrandsdal Energi Nett, Nordland Fylkeskommune, NØK Nett, Kraftfylka, Hardanger Energi Nett og Distriktsenergi.

Distriktsenergi skriver at de primært ønsker sin egen modell. Følgende selskaper har sendt inn egen likelydende høringsuttalelse som støtter Distriktsenergi: Aurland Energiverk, Luostejok Kraftlag, Svorka Energi, Krødsherad Everk, Rollag Elektrisitetsverk, Nettet Kraft, Øvre Eiker Energi, Bindal Kraftlag, Rauland Kraftforsyningslag, Sjak Energi, Fusa Kraftlag Nett, Hurum Nett, Hardanger Energi Nett. Distriktsenergi viser også til et opprop til myndighetene som ble underskrevet av vel 60 nettselskap (16. oktober 2019) der betydningen av likere nettleie ble understreket.

Samtidig stiller Distriktsenergi seg positive til en utjevning gjennom tilskuddsordningen, dersom det gis en tilstrekkelig størrelse på tilskuddsbeløpet. De mener også at en slik tilskuddsordning bør innrettes tilsvarende tariffstøttemodellen som har eksistert i en årrekke.

Utover Distriktsenergi, inkludert deres medlemmer som har sendt inn likelydende innspill, har følgende høringsparter uttrykt at de støtter innføringen av en tariffstøttemodell, med føringer om at tariffstøttebeløpet er tilstrekkelig stort og/eller stabilt: Nordland Fylkeskommune, Repvåg Kraftlag, NTE, Kraftfylka, LO, EL og IT Forbundet, Norsk Gartnerforbund og KS Bedrift.

KS Bedrift skriver at deres overordnede mål er å få på plass en god ordning, som er robust og langsiktig, og sikrer en betydelig utjevning av nettleien. De er positive til både frimerkemodell og Distriktsenergimodellen, men også til en tilskuddsordning. Det viktigste for dem er at det legges frem et forslag som gir en betydelig utjevning.

I hovedsak trekker innspillene fra alle høringspartene som ønsker en utjevning frem at dagens system er urettferdig og en utjevning er derfor nødvendig. Dette er noen av argumentene som er fremført:

- Vi har nasjonale mål om et fornybart og stadig mer elektrifisert Norge. Kraftkunder i områder som har mye ny kraftproduksjon, elektrifiserer ferjer etc. må ikke bære en urimelig andel av kostnadene i slike områder. For eksempel har kundene i Sogn og Fjordane, som har mye kraftproduksjon, blant landets høyeste nettleie, mens Oslo har en av de laveste nettleiene, uten at de har nevneverdig produksjon.
- Vi trenger en reell utjevning som tar hensyn til at det er store forskjeller i topografi, geografi og antall kunder å fordele regningen på. Med dagens tariffsystem er det umulig for mange selskaper i distriktene å levere gjennomsnittstariff til egne kunder, uansett hvor effektivt selskapet er (eksempelvis Nord-Salten Kraft). Norge har en politisk målsetning om at hele landet skal befolkes. Å bygge og vedlikeholde nødvendig infrastruktur til alle deler av landet vil koste mer i spredt befolkede områder enn i storbyer.
- Strukturendringer er ikke nødvendigvis løsningen. Erfaringer fra fusjoner viser at hverken like eller lavere tariffer er oppnådd i de fusjonerte selskapene, og det er ikke alle steder det ligger like godt til rette for fusjoner. Repvåg Kraftlag nevnes som eksempel.
- Det er liten grunn til å vurdere effektivitetshensyn i vurderingen av modeller for tariffutjevning, fordi dette i det vesentligste blir ivaretatt i den økonomiske reguleringen av nettselskapene.
- Dagens system er urettferdig og gjør distriktene mindre attraktive. Det skaper ulike konkurransevilkår for næringslivet i disse regionene.
- En sentral og standardisert fastsettelse av nettleien vil gi større forutsigbarhet for kundene, enn slik det er i dag.

Andre utjevningstiltak

Statnett nevner at forslaget om å åpne for at selskaper kan motta tilskudd i en kortere periode etter eventuelle konsolideringer vil også være et insentiv for restrukturering av eierskap.

Norsk Varmepumpeforening (NOVAP) tar ikke stilling til om det bør innføres virkemidler for utjevning av nettleien, men mener en tilskuddsordning er det beste alternativet av de modellene som er vurdert. Videre mener de at ordningen bør innrettes mot å utvikle og teste ut smarte løsninger fremfor å gi en reduksjon i tariffene.

Innmatingstariff for produksjon og k-faktor

Mange av høringsinstansene uttaler at innmatingstariffene for produksjon i regionalt distribusjonsnett burde tilfalle dette nettnivået og ikke inngå i transmisjonsnettstariffen. RME har i høringsnotatet påpekt at dette isolert sett ikke vil bidra til en likere nettleie. Mange peker likevel på at dette må vurderes ytterligere, og at det er en systemfeil slik det håndteres i dag. Mange mener at dette er en endring som bør komme i tillegg til en egen modell for utjevning av nettleien.

Høringsparter som har innspill på dette: Nordlandsnett, Nordland Fylkeskommune, SFE Nett, Agder Energi, Hardanger Energi Nett, Energi Norge, BKK Nett, KS Bedrift, Lyse Elnett, Gudbrandsdal Energi Nett, SFE Produksjon, Skagerak Nett, Distriktsenergi.

Energi Norge kommer med en oppfordring om at NVE/OED nøye vurderer forholdene for områder som har fått mye ny statsstøttet kraftproduksjon de siste årene, som det ikke har vært mulig å ta anleggsbidrag fra. I disse områdene har forbrukerne fått en ekstra tariffbelastning på vegne av fellesskapet. Energi Norge fremhever at dette, samt svekkelsen av k-faktormodellen er svært viktige momenter.

SFE Nett foreslår at for å unngå store utslag for spesielle selskaper, er det mulig å sette et tak som fjerner utilsiktet utslag. Det kan for eksempel gjøres ved at innkrevet nettleie fra innmating av produksjon ikke overstiger en spesifisert andel av inntektsrammen. De skriver også at etter deres syn vil dagens praksis være i strid med intensjonene i energilov og forskrifter.

Statnett støtter RMEs oppfatning om at endret regelverk for fordeling av inntekter fra produksjon i regionalnett er et lite treffsikkert virkemiddel for å oppnå likere nettleien for forbrukskunder.

Flere høringsparter skriver at håndtering av innmatingstariffen må vurderes i sammenheng med k-faktoren og en eventuell endring i denne. Flere spiller også inn at man må følge opp Statnetts varslede endringer i tariffingsprinsippene i transmisjonsnettet.

Finansiering av tilskuddsbeløp

De fleste av høringspartene som uttrykker at de ønsker en utjevning, ønsker også at en slik utjevning gjøres mer stabil og langsiktig. Historisk har tariffstøtten vært gjenstand for årlige budsjettforhandlinger, og det understrekes at en slik tilnærming blir for uforutsigbart. Følgende høringsparter påpeker at utjevningen bør finansieres over nettleien: Distriktsenergi og de av deres medlemmer som har gitt likelydende høringsuttalelse, KS Bedrift, Gudbrandsdal Energi Nett, Nordlands Fylkeskommune, NØK Nett, Repvåg Kraftlag, SFE Nett, Kraftfylka.

Energi Norge og Troms Kraft Nett tar ikke direkte stilling til hvordan ordningen bør finansieres, men tror det er viktig at den gjøres mer stabil enn tidligere.

Høringspartene som i hovedsak ikke ønsker en utjevningsordning, eventuelt en ordning som endrer minst mulig på insentivene til nettselskapene, uttrykker at en eventuell utjevning bør finansieres gjennom statsbudsjettet, slik den også har vært gjort historisk. En slik finansiering sikrer at dette er en årlig politisk prioritering og det gir lave administrative kostnader. Høringspartene som påpeker dette er: BKK Nett, Elvia, Skagerak Nett, Lyse Elnett, Agder Energi, NELFO, Huseiernes Landsforbund.

Det spilles inn at ytterligere skatter og avgifter på fornybar kraft vil gjøre den mindre konkurransedyktig og virke kontraproduktivt i energiomstillingen som kreves for å nå klimamål. Agder Energi spiller inn at finansiering fra andre kilder enn fornybar energi, som for eksempel avgifter på fossil energi, ville vært en god løsning.

Videre mener LO, EL og IT Forbundet og Norsk Gartnerforbund også at finansieringen bør skje via statsbudsjettet, samtidig som de ønsker en utjevning i nettleien.

Naturvernforbundet spiller inn at en eventuell avgift til å finansiere en tilskuddsordning må legges på energiledet til alle kunder, og ikke fastleddet, for å bidra til energieffektivisering.

Tilskuddsmodell

De fleste høringspartene som stiller seg positive til en tilskuddsmodell, virker positive til å benytte samme modell som ble benyttet i tariffstøtteordningen frem til 2017. Distriktsenergi mener det er gode grunner for å bruke denne, blant annet fordi denne er kjent fra tidligere.

Vest-Telemark påpeker at slik tildelingen har blitt gjort til nå, fordelt etter gjennomsnittskostnad per kWh (nettleien) har den gitt enkelte pussige utslag. Målet må være å gi støtte slik at netttariffene blir mest mulig like, uavhengig av forbruk og kundestruktur.

Naturvernforbundet skriver at et eventuelt tilskudd bør resultere i at fastleddet reduseres, og ikke energiledet, for å fremme energieffektivisering.

Størrelse på tilskuddsbeløp

Innspill på størrelsen på et tilskuddsbeløp følger av hvilket omfang en ønsker at en utjevning skal ha, og innspillene kan grupperes mellom de som i hovedsak ønsker en betydelig utjevning og de som i hovedsak ikke ønsker en utjevning.

Distriktsenergi spiller inn at en sum på 500 mill. kroner vil sikre en reell utjevning av nettleien. Dette tilsvarer rundt 120 kroner for landets husstander (20 000 kWh) eller en avgift på 0,6 øre/kWh. De skriver at dette vil gi en tariff begrenset oppad til ca. 30 øre/kWh². Videre mener de at tilskuddsbeløpet bør fastsettes som en fast andel av bransjens inntektsramme, fordi dette gir en forutsigbar størrelse som følger kostnadsutviklingen.

Medlemmene som har sendt inn likelydende innspill støtter Distriktsenergi i dette. Det samme gjør Kraftfylka, og Nordland Fylkeskommune er enige i at beløpet bør fastsettes som en prosentandel av inntektsrammen.

KS Bedrift skriver at en sum på ca. 300 mill. kroner er et godt stykke på vei til ønsket mål. De foreslår å øremerke en del av elavgiften til dette, som for eksempel 3 prosent av innkrevd avgift eller 0,5 øre/kWh.

Andre innspill:

- SFE Nett mener at nivået på et tilskudd bør tilsvare 0,5 -1 øre/kWh i omfordeling for alt ordinært uttak.
- Gudbrandsdal Energi Nett mener at rammen for utjevning bør ta utgangspunkt i at forskjeller i nettleien skal holdes innenfor et maksavvik i forhold til gjennomsnittlig tariffnivå.
- LO mener at tilskudd må gis til de som avviker fra normalen.
- EL og IT Forbundet mener at spriket mellom gjennomsnittsnettleien og høyeste nettleie ikke bør være over 20 prosent.

Kundegrupper

De fleste mener at utjevningen bør gjelde alle kundegrupper.

NELFO påpeker at om kun enkeltgrupper skal omfattes vil det gi nettselskapene insentiver til å omfordele nettkostnader til de kundegrupper som er inkludert i utjevningsordningen.

EL og IT Forbundet skriver at en utjevning bør gjelde spesielt for husholdningskundene og bør ikke gå på bekostning av industrikunder.

Norsk Gartnerforbund synes utredningen ensidig fokuserer på husholdningene og ikke på hvordan nettleieregimet bør tilrettelegge for elektrifisering av næringslivet over hele landet.

Utjevning med eller uten avgifter

Mange har kommentert om en utjevning bør inkludere avgifter eller ikke. Flere mener at dette er et politisk spørsmål som er opp til Stortinget å bestemme, som Distriktsenergi og deres medlemmer som har egne likelydende innspill, og NTE.

² Vi gjør oppmerksom på at i den tidligere tariffstøttemodellen ville en sum på 500 mill. kroner i 2017 gi en terskelverdi på ca. 30 øre/kWh. Siden støtten kun har utgjort 75 % av differansen mellom terskelverdien og det enkelte nettselskaps nettkostnad, vil en sum på 500 mill. kroner ikke tilsi at nettkostnaden til alle selskapene er oppad begrenset til 30 øre/kWh.

Følgende høringsparter har innspill på at avgifter bør tas med i en vurdering av utjevning av nettleien: Energi Norge, Elvia, Statkraft, NOVAP og Vest-Telemark Kraftlag. Det påpekes at avgifter kan være et virkemiddel i utjevningen, enten ved at grunnlaget for utjevningen inkluderer avgifter eller at politikerne kan vurdere avgiftspolitikken som et direkte virkemiddel i utjevningen.

NOVAP påpeker at en utjevningsordning ikke bør innføres før Finansdepartementet har besluttet om de vil fjerne fritaket for mva på strøm i Nord-Norge i tråd med ekspertutvalgets anbefalinger i NOU 2019:11.